

אמה הלעומת דאשל אברהם⁹.

אברהם מסתיים באותיות ה"ם, והמן מתחיל באותיות ה"ם.

אך המ' דאברהם הוא מ' סתומה, בסוד החותם שאין יניקה ללעו"ז, ובהמן הוא מ' פתוחה שאז יש יניקה¹⁰ ללעו"ז, והיינו מה שאח"כ¹¹ הוא נ' העץ דנ' אמה, וד"ל. והע"ה¹² אלף שהרגו בנס דפורים הוא בזכות הע"ה שנה דאברהם כשיצא¹³ מחרן, שחרן¹⁴ הוא מוחין דקטנות ג' פעמים¹⁵ אלקים, והע"ה שנה רומז על המתקת המוחין דקטנות במוחין דגדלות, שהוא מספר האותיות¹⁶ דג' שמות הוי' ואלקים במלואן, ועוד ו' לנגד הוי' שמות הוי' ואלקים, עיין בלקוטי תורה¹⁷ פרשת לך.

חמשים אמה ובבקר אמר למלך ויתלו את מרדכי וגו'".
 (9) ראה תורת מנחם – ספר המאמרים ה'תשח"י עמוד קנט ואילך.
 (10) ראה ספר הערכים אותיות ז"ת עמוד קפז. (תורת מנחם התועדויות ה'תשי"ג חלק א' עמוד 45 ואילך. מובא גם בילקוט משיח וגאולה עה"ת פרשת פנחס סימן רעט).
 (11) פירוש: מהאות "מ" פתוחה שיש יניקה ללעומת זה, מזה נמשך האות נ' – האות האחרונה ד"המן" – והאות נ' הוא ה"חמשים" אמה דהעץ.
 (12) (אסתר ט, טז) "ושאר היהודים אשר במדינות המלך נקהלו ועמד על נפשם ונוח מאויביהם והרג בשנאייהם חמשה ושבעים אלף וגו'".
 (13) בראשית יב, ד.
 (14) שחרן הוא מוחין דקטנות, ראה תורת חיים בראשית (פרשת לך לך) צ, א ואילך. קסו, סע"ב. ד"חרן" בגי' "גרין" (עם הכולל), שהוא בחי' מיצר הגרון שמפסיק ומבדיל בין המוחין שבראש – השגה והבנה באלקות, למדות שבלב, וזהו"ע קטנות המוחין, שהתפעלות השכל שבמוח מתכווץ ומתמעט, שאינו פועל בהרגש מדות שבלב ע"ש. ראה אור התורה פרשת וארא עמוד קנח.
 (15) אלקי"ם (בגי' 86) ג' פעמים (3 × 86) = 258, הוא מספר "חרן". ומבואר בכמה דרושי חסידות דהג' פעמים "אלקים" הם כנגד ד' עולמות בריאה יצירה עשי' – ג' צמצומים. ועיין גם לקמן סימן ריא, דשם אלקים בחי' דין וגבורה הוא בחי' מוחין דקטנות, משא"כ שם "הוי'" הוא בחי' מוחין דגדלות.
 ובלקוטי לוי יצחק שם וז"ל: "ויענין זה שייך לפורים שהוא המתקת מוחין דקטנות ע"י מוחין דגדלות, שלכן מספרו ג"כ ג' פעמים הוי' אלקי"ם עכ"ל. (3 × הוי' 26) הוא 78, + 3 × אלקי"ם (86) הוא 258, סך הכל 78 + 258 = 336, כמנין "פורים".
 (16) פירוש: הוי' במילואו הוא "יוד, הא, ואו, הא" שהוא 10 אותיות, וג' פעמים (3 × 10) הוא מספר 30, ושם "אלקים" במילואו הוא "אלף, למד, הא, יוד, מס" שהוא 13 אותיות, וג' פעמים (3 × 13) הוא 39, סך הכל 30 + 39 = 69, + 6 לנגד הששה שמות עצמם – ג' פעמים הוי', וג' פעמים אלקים) = 75, "עה".
 (17) להאריז"ל ד"ה "ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן", ובר"ה "ויאמר ה' אל אברם לך לך". וז"ל: ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן שהם ג' אלהים בגרון ובצאתו משם יוצא בחילוף אכדו"ט* שעולה ע"ה, ועוד כשיוצא משם הג' מוחין בסוד הויות במילוי הם י' אותיות הרי הם ל' אותיות ויוצאין מגרון ששם ג' אלהים במילוי לכ"א י"ג אותיות הרי הם ט"ל ול' הרי הם ס"ט וע' וס' כוללים הרי ע"ה דהיינו* ג' הויות וג' אלהים.
 (* ראה הערה 19. 21.
 (** נ"ל הערה 15. 16.

פ

רמז בגי' למארזי"ל (כ"ב צא) אמייה דאברהם והמן שוות - זה לעומת זה

אמר רב חנן בר רבא אמר רב, אמייה דאברהם אמתלאי בת כרנבו, אמייה דהמן אמתלאי בת עורבתי, וסימנך טמא טמא טהור טהור.

בבא בתרא צא.

כרנבו, כרים מצאן טהורין הן ואברהם טהור, עורב טמא הוא, והמן נמי טמא הי'.

רשב"ס

המן הוא המנגד¹ לאברהם, שלכן שם אמותיהם שוות, אמתלאי.

אך זה טהור בת כרנבו, וזה טמא בת עורבתי. עורב הוא גם כן מספר כרנבו².

גם המן הוא הלעומת דאברהם, באברהם הי' עץ כמ"ש³ והוא עומד עליהם תחת העץ, וכתיב³ ויטע אשל, ולעומתו עשה המן עץ⁴.

לקוטי לוי יצחק, ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומאחז"ל עמוד תכט

פא

רמזים ד"המן ובניו"ה הם הלעומת ד"אברהם ויצחק"

המן ובניו הם הלעומת דאברהם ויצחק, שהוא המארזי"ל⁵ שאימא דאברהם ואימי' דהמן שמותיהן שוות, להורות שהמן הוא הלעומת דאברהם.

אברהם נטע אמונה, ויטע⁶ אשל בכאר שבע כו' בשם ה' אל' עולם, והמן רצה לעקור אמונה, ועשה עץ⁸ גבוה נ'

(1) ראה עוד בזה לקמן סימן פא. קלא.
 (2) בראשית יח, ח.
 (3) שם כא, לג.
 (4) מגילת אסתר ה, יד.
 (5) בבא בתרא צא. "ואמר רב חנן בר רבא אמר רב, אמי' דאברהם אמתלאי בר כרנבו, אמי' דהמן אמתלאי בת עורבתי". ראה לעיל סימן פ. לקמן סימן קלא.
 (6) בראשית כא, לג.

(7) ראה סוטה י, א. ויקרא שם בשם ה' אל עולם אמר ריש לקיש אל תקרי ויקרא אלא ויקריא מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקב"ה בפה כל עובר ושב, כיצד לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם, וכי משלי אכלתם, משל אלקי עולם אכלתם הודו ושבתו וברכו למי שאמר והי' העולם (ופרשי": אלא ויקריא, למד לבריות לקרות שם בשם ה' אל עולם. כיצד לאחר שאכלו ושתו, משלו היו עומדים לברכו לאברהם, והוא אומר להם וכי משלי אכלתם).
 (8) אסתר ה, יד. "ותאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו עץ גבוה